

ÎNCHEIERE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Consiliul municipal Chișinău,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Agenția Proprietății Publice, Valeriu Samoilă și Vladimir Demcenco, cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și s-a menținut hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată :

La 03 mai 2017 Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Valeriu Samoila, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/31-24 din 09 martie 2017 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra terenului din str. Ion Creangă, nr. 48 lui Valeriu Samoilă”.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/31-24 din 09 martie 2017 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra terenului din str. Ion Creangă, nr. 48 lui Valeriu Samoilă”, s-a decis autentificarea dreptului de proprietate privată asupra unui lot de pământ cu suprafața de 522 m.p. din str. Ion Creangă, nr. 48.

Afirmă că, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în corespundere cu art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a supus controlului obligatoriu de legalitate decizia menționată și a constatat că aceasta a fost adoptată contrar prevederilor legale.

Notează că, conform art. 68 din Legea privind administrația publică locală, prin notificarea nr. 1304/OT4-659 din 07 aprilie 2017, Oficiul teritorial Chișinău a solicitat Consiliului municipal Chișinău abrogarea, în termen de 30 de zile, a deciziei

nr. 2/31-24 din 09 martie 2017 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra terenului din str. Ion Creangă, nr. 48 lui Valeriu Samoilă”, însă, până la moment Consiliul municipal Chișinău nu a adoptat nici o decizie cu privire la examinarea notificării înaintate de către Oficiul teritorial Chișinău. Conform art.15 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ după examinarea notificării, organul emitent urma să efectueze una dintre acțiunile prevăzute de lege: să respingă cererea sau să o admită și, după caz, să revoce sau să modifice actul administrativ, iar conform art. 68 alin. (3) din Legea privind administrația publică locală, în termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat.

Consideră Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat că decizia notificată contravine prevederilor legale și solicită anularea parțială a acesteia deoarece conform datelor din registrul bunurilor imobile proprietarul terenului vizat este Republica Moldova, iar Consiliul municipal Chișinău, nu putea decide referitor la înstrăinarea unui bun ce nu-i aparține cu drept de proprietate.

Prin încheierea din 12 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice. (f.d. 54)

Prin hotărârea din 12 aprilie 2018 a Judecătoriei Centru, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. S-a anulat decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/31-24 din 09 martie 2017 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra terenului din str. Ion Creangă, nr. 48 lui Valeriu Samoilă”. (f.d. 56, 61-65)

Prin decizia din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău. S-a casat hotărârea din 12 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a remis cauza la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenienți accesorii Agenția Proprietății Publice și Valeriu Samoilă, privind anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/31-24 din 09 martie 2017 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra terenului din str. Ion Creangă, nr. 48 lui Valeriu Samoilă” la rejudecare în instanța de fond la Judecătoria Chișinău, sediul Centru în alt complet de judecată. (f.d. 95, 96-101)

Prin încheierea din 18 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Vladimir Demcenco. (f.d. 106)

Prin hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. S-a anulat decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/31-24 din 09 martie 2017 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra terenului din str. Ion Creangă, nr. 48 lui Valeriu Samoilă”. (f.d. 129, 136-138)

Prin decizia din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și s-a menținut hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 168, 169-177)

În consolidarea concluziei enunțate, instanța de apel a reținut că potrivit datelor din registrul bunurilor imobile, proprietar al terenului vizat în decizia contestată este

Republica Moldova, Consiliul municipal Chișinău nefiind competent de a decide soarta unui bun ce nu-i aparține cu drept de proprietate.

La 23 decembrie 2019 Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 27 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi decizii, prin care a respinge integral acțiunea. (f.d. 186-188)

În motivare recursului recurentul a invocat netemeinicia deciziei instanței de apel pe motiv că la examinarea fondului instanța nu a cercetat pe deplin toate circumstanțele cauzei, nefiind luate în considerație argumentele și probele speței, fiind apreciate doar argumentele Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

A menționat că înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra acestora se efectuează în temeiul documentelor care confirmă drepturile, iar Oficiului Cadastral Teritorial nu i-au fost prezentate spre înregistrare careva acte confirmative a dreptului de proprietate a statului Republica Moldova asupra terenurilor respective. Odată cu adoptarea Legii privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor nr. 91-XVI din 05.04.2017 legiuitorul a stabilit expres în art. 5 alin. (3) lit. a) că terenurile neprivatizate aferente obiectivelor privatizate sau private sunt proprietate a unităților administrativ-teritoriale, iar la prezentarea documentelor doveditoare a dreptului de proprietate al autorității publice locale asupra terenurilor respective registratorii nu au avut temei pentru a refuza înregistrarea.

Totodată, a indicat că decizia contestată și-a produs efectul juridic, iar beneficiarul și-a înregistrat dreptul de proprietate în Registrul bunurilor imobile, ulterior bunul a intrat în circuitul civil.

La 04 februarie 2020 Agenția Proprietății Publice a depus referință, solicitând a respinge recursul depus de către Consiliul municipal Chișinău. (f.d. 206-207)

Până la examinarea admisibilității cererii de recurs, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Valeriu Samoilă și Vladimir Demcenco nu au depus referințe, prin care să-și expună opinia asupra motivelor invocate în cererea de recurs declarată de către Consiliul municipal Chișinău.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici

instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 23 decembrie 2019 de către Consiliul municipal Chișinău (f.d. 186-188) este în termen, or, decizia instanței de apel a fost adoptată la 27 noiembrie 2019 (f.d. 168), fiind expediată la adresa recurentului Consiliul municipal Chișinău la data de 16 decembrie 2019 și recepționată la 17 decembrie 2019. (f.d. 178, 183)

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de către Consiliul municipal Chișinău în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Consiliul municipal Chișinău a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Consiliul municipal Chișinău, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, inadmisibil.

În conformitate cu art.193, art. 195, art. 230 și art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Consiliul municipal Chișinău se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh